

Kustbygden Pukavik–Ronneby

Id.nr.	KG0006
Län	Blekinge
Naturtyp	Ädellöv-/tallskog-/blandskog
Värdetraktsbeskrivning upprättad	2021-11-04
Värdetraktsbeskrivning senast reviderad	Ingen revidering gjord

ALLMÄN INFORMATION

Värdetrakten kustbygden och sprickdalslandskapet Pukavik–Ronneby med en landyta på drygt 32 168 hektar, sträcker sig från Pukavik i väster till Angelskog strax utanför Ronneby i öster. Naturen är starkt präglad av ett flertal sprickdalar som löper från norr till söder och området utgör ett typexempel på den naturgeografiska region som benämns *Blekinges sprickdalsterräng och ekskogsområden*. Området ansluter i öster till värdetrakten "Kustbygden och herrgårdslandskapet mellan Gö och Karlskrona". En stor del av skogen inom området har sannolikt utvecklats genom igenväxning av trädbärande hagmarker och utmarksbeten. Flera områden har långvarig kontinuitet av trädbevuxen mark.

Kustbygden Pukavik–Ronneby hör till de värdetrakter i regionen som har en skogsbygd som präglas av ett relativt sett stort ädellövsinslag och litet graninslag. Trakten är till ytan sett ganska lite påverkad av föryngringsavverkningar, under tioårsperioden 2010–2019 avverkades totalt drygt 965 hektar (3 procent) av värdetraktens landyta (Skogsstyrelsen 2020).

NATURVÄRDEN

Trakten omfattar ett flertal naturreservat och skogliga biotopskyddsområden och naturvårdsavtal. Viktiga naturreservat med stora skogliga värden är bland annat Stärnö, Eriksberg, Moabacken och Ronneby Brunnskog. I området finns en förhållandevis stor andel biotopskyddsområden och naturvårdsavtal. Arbete pågår med bildande av ytterligare naturreservat och biotopskyddsområden inom området. Flera skyddade områden ingår helt eller delvis i Natura 2000. De viktigaste skogliga naturtyperna inom området är ekskogar, ekhagmarker, bokskogar och blandädellövskogar. Dessutom finns på magra marker ett betydande inslag av talldominerade skogar av (ek-tallskog av bergig typ) samt inslag av allundar, svämskogar och avenbokskogar. En ovanligt stor andel av traktens skog utgörs av värdekärnor. År 2020 innehöll värdetrakten drygt 2 359 hektar (7,3 procent av landytan) värdekärna för ädellöv, varav 55,1 procent värdekärna ligger inom formellt skyddad natur (naturreservat, natura 2000 eller biotopskydd). Därutöver fanns samma år även drygt 845 hektar värdekärna för tall inom trakten.

Ett stort antal rödlistade kryptogamer och vedlevande insekter har påträffats inom området. Exempel på rödlistade arter som är karaktäristiska eller särskilt skyddsvärda är liten ädellav, ädelkronlav, klippzonlav, rosa lundlav, gammelekslav, matt pricklav, tårticka, skillerticka, eklackticka, praktfingersvamp, läderbagge, blåglänsande svartbagge, molnfläckbock och reliktbock. Eriksberg är en av landets bästa lokaler för fladdermöss, varav ett flertal arter är knutna till mosaikartade skogsområden.

LANDSKAPSSAMMANHANG

Värdetrakten Pukavik-Ronneby överlappar fyra värdetrakter för odlingslandskapet (gräsmarker), fem limniska värdetrakter och två marina värdetrakter (se bilaga 1). Där värdekärnor för ädellöv och

gräsmark är intilliggande finns goda förutsättningar för att gynna brynmiljöer. Förutsättningarna är också särskilt goda för att bevara och stärka övergångsmiljöer mellan skog och limniska miljöer i de landskapsavsnitt där limniska värdetrakter genomskär värdetrakten. Inom värdetrakten som helhet så är konnektiviteten mellan ädellövsmiljöer minst utvecklad i de delar av trakten som det är glesare mellan värdekärnor, exempelvis i landskapsavsnitten mellan Vierydsån-Ronneby och Karlshamn/Mörrumsån-Eriksberg (se bilaga 1).

NUVARANDE MARKANVÄNDNING OCH SKÖTSEL

Större delen av skogsmarken inom de skyddade områdena utvecklas genom fri dynamik eller genom begränsad skötsel av trädskiktet. En del skogsmark/trädbärande mark är beteshävdad. I oskyddade ädellövskogar bedrivs ett produktionsinriktat, men tämligen lågintensivt skogsbruk. Kommunernas skogar har tidigare brukats med stort fokus på produktion, men för närvarande sker omställning skötselmetoder som fokuserar på naturvärden och rekreation.

EKOSYSTEMTJÄNSTER

Lövskogarna tillhandahåller en mängd olika ekosystemtjänster (där skapandet av livsmiljöer för stort antal arter är grundförutsättningen) bland annat:

- livsmedel (ex. bär, svamp och vilt)
- naturupplevelser
- översvämningsskydd genom trädens vattenupptag och vattenmagasinering
- klimatreglering, både lokalt genom temperaturutjämning och skydd mot vind, och globalt genom lagring av kol i träd och mark
- skadedjursbekämpning (biologisk reglering).
- pollinering för både skogens egna arter och för jordbruks- och trädgårdsgrödor
- markstabilisering (motverka erosion)

HÄNSYNSTAGANDE VID PRÖVNING OCH PLANERING

Det är fördelaktigt om hänsyn till värdetraktens kännetecken och karaktär gällande arter, miljöer och landskap iakttas vid markanvändning och rådgivning. Att områden med samma karaktär ligger tillräckligt nära varandra ger bättre förutsättningar för att de arter som hör till skogliga värdekärnor ska överleva.

FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER

- Undvik exploatering inom värdekärnor
- Planera för gröna inslag i utvecklingsområden som kan stödja befintliga värdenätverk av ädellöv, exempelvis mulmholkar, anlägga nya ädellövsmiljöer
- Som punktåtgärder, friställ spärrgreniga naturvärdesträd samt föryngringsåtgärder för vissa trädslag.
- Restaurering av igenväxande hagmarker med lång beteskontinuitet.
- Undvik förtätning av skogar eftersom det missgynnar ljus- och värmekrävande arter samtidigt som det försvårar föryngringen av ek och vissa andra trädslag och därmed också riskerar att bryta kontinuiteten av gamla ädellövträd.
- Utveckling av spridningslänkar med naturvärden relevanta för värdetraktens värdekärnor

MARKÄGARSTRUKTUR

Skogsmarken inom värdetrakten är till största delen privatägd. Även kommunerna och kyrkan äger betydande skogsarealer i området. En del av den formellt skyddade skogen ägs av staten.

REFERENSER, ATT LÄSA MER

Hemberg, J. (2011). Skyddsvärda lavar i Blekinge – nyupptäckta naturvärden i nationell toppklass. Svensk bot tidskr 2011

Länsstyrelsen Blekinge Län (2003). Blekinges skogar – biologisk mångfald samt urval och skötsel av skogsreservat. Meddelande 2003:1

Länsstyrelsen Blekinge län (2007). Hotade svamparter i Blekinge – sammanställning av fynd t.o.m. 2006. Meddelande 2007:8.

Naturvårdsverket (2020). Nationella Marktäckedata version 1.1. URL <https://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Kartor/Nationella-Marktackedata-NMD/Ladda-ned/> [2020-12-15]

Skogsstyrelsen (2020). Utförda avverkningar enligt skillnadsanalys i satellitbilder. URL <https://www.skogsstyrelsen.se/sjalvservice/karttjanster/geodatatjanster/nerladdning-av-geodata/> [2020-12-10]

